

HODOWLA I SPORT

== Dwutygodnik poświęcony zagadnieniom hodowli Koni oraz sportów Konnych. ==

3 l. og. gn. **Faust** (King's Idler i Bomba) wł. p. B. Szwajcera, hod. A. ks. Czartoryskiego, który w roku zeszłym wygrał nagrodę „Borowna”, zajmując sumą wygranych trzecie miejsce między rówieśnikami.

Rok III.
Nr. 6.

Warszawa.

15 marca
1929 r.

Najpiękniejszy Sport — Kursy Kierowców Samochodowych

H. PRYLIŃSKI

WARSZAWA, ALEJA JEROZOLIMSKA 27.

Szybka i dokładna nauka — Kursy indywidualne
— Osobne komplety dżentelmeńskie — Gwarancja
otrzymania prawa jazdy.

==== Niskie opłaty ====

Rozerwiesz się

czytając najlepszy polski miesięcznik

NAOKOŁO ŚWIATA

HODOWLA I SPORT

== Dwutygodnik poświęcony zagadnieniom hodowli Koni oraz sportów konna ==

TREŚĆ NUMERU: Nasze reproduktory i dobór klaczy do nich — Jan Łaszkiwicz. — Dane, dotyczące połączenia klaczy z państwowym ogierem Palu, który stanowi w 1929 r. w Kozienicach — R. Zoppi. — Wścigi w Anglii w 1928 r. — Enzet. — Krew naszej „pół krwi”. — Brzusiek. — Ilość klaczy stadnych pełnej krwi u poszczególnych hodowców i przychówku, urodzonego w 1928 r. — I. — Szczęśliwi sportmeni. — Nałęcz. — Konie powojenne według liczby zwycięstw klasycznych (powyżej trzech). — H. A. — Kronika.

Jan Łaszkiwicz.

Nasze reproduktory i dobór klaczy do nich.

(Ciąg dalszy).

SCHALK

og. gn. ur. 1916 r. w Niemczech. stada ks. Hohelohe-Oeringen Ogier ten, którego hodowcy nasi lekceważyli, dając mu po dwie, trzy lub 0 klaczy rokrocznie — zwrócił uwagę na siebie Panem Prezesem, którego dał zaraz w pierwszym roku swej działalności stadnej.

W pracy „Nasze stalony” bystry obserwator naszego życia sportowego zwrócił należąco uwagę na Schalka i polecił go usilnie hodowcom.

W rzeczywistości: niema powodów, aby bojkotować, tego ogiera, który stanął na czele listy zwyciężczych trzylatków w 1919 r. w Austrii, reprezentuje dwukrotnie krew Bend Or'a, której nam tak bardzo brak i posiada cenny rodowód.

gn. Schalk.

Indiscretion		Icy Wind		
Belomantie	Galtee More	Cauld Blast	Laveno	
Geheimnis (po Kozienicach)	Trautenberg	S. Frusquin	Napoli po Macaroni	Bend Or
	Morganette po Springfielda	Less o' Springfield po Springfielda	Kendal	Bend Or

Aczkolwiek dożył starego wieku Icy Wind*) nie stworzył w Austrii żywotnego szczepu męskiego, jednak pozostałe elementy rodowodu Schalka są rzetelnie dobre:

Linja męska Bend Or'a (przez Laveno), dalej St. Frusquin (St. Simon), Springfield (2 razy), mat

ka z krwi również Bend Or'a przez trzykrotnie wieńczącego, dziś tak aktualnego Galtee More'a, babka Schalka z krwi Buccaneer'a, linja żeńska prima od oaksitki Geheimnis, imp. do Niemiec w r. 1893, gdzie wybitnie się odznaczyła, dając przed innymi klasowe Belomantie, Kassandra'e oraz rodzoną siostrę tejże Indiscretion, matkę Schalka.

Rodowód Schalka wykazuje aż dwukrotnie powtórzenie zładniad doskonałego połączenia: Bend Or + córka Macaroni (Laveno i Kendal), dwukrotne powtórzenie krwi tak dziś aktualnej wielkiego Springfielda oraz prąd krwi Galopin'a doskonałego St. Frusquin'a.

Brakuje natomiast krwi Isonomy-Hermit'a i Hampton'a, która zatem winnaby się znajdować w partnerkach Schalka.

Pergettyü matka Pana Prezesa jest córką Pegergin'a, a ten — synem Mindegy po Dunure (St. Simon—Galopin + c Springfield'a) i córce Macaroni. Matka Peregrina doskonała Per Pedes pochodzi po Beauminet oraz córce Doucastra i wnuczce Hermit'a.

Matką Pergettyü, jest Graziola po Orelia, rodzonym bracie wielkiego Ormonde'a (Bend Or + c. Macaroni) i po klaczy Glaucia po Campbell s. Camballo.

Widzimy więc dopływ brakującej Schalkowi krwi Hermita oraz nowy prąd krwi Galopina i nowe powtórzenie krwi wielkiego Springfielda.

Wszystko to mogło oddziaływać bardzo dodatnio. Zastrzeżenia natomiast budzić musi ponowne (trzecie już) powtórzenie połączenia Bend Or + Macaroni (przez Orelia).

Połączenie to spotykane w rodowodzie raz jeden jest potężną dźwignią postępu (Bona Vista, Ormonde, Laveno, Kendal).

*) Full bredness

Powtórzone dwukrotnie — daje czasem dobre rezultaty.

U Prezesa natomiast mamy do czynienia z *trzykrotnym* powtórzeniem tego połączenia + nowy jeszcze (IV-y) dopływ krwi Macaroni'ego (przez Peregrina) przy jednoczesnym braku zupełnym w rodowodzie Isonomy'ego oraz Hampton'a i słabym nasyceniu krwią Galopin'a i Hermit'a.

W rezultacie musiał wystąpić brak staminy..

Uratowała sytuację doskonała linja żeńska Kissassony, z której wywodzą się: Maria, Sapho, Masha, Vishnu, Saphir, Majestic, Masher, Der Mohr, Sieger, For Ever. nasz obecnie Mah Jong.

Łączony z klaczami obfitującymi w krew Isonomy — Hermit, Hampton oraz Galopin, czyli klaczami obdarzonymi zasobami staminy Schalk winien dać dobre rezultaty, lepsze, niż niejeden ogier, którym dotychczas usilnie się posługiwano.

Dopóki.. dopóki w szranki nie wystąpi przychówek po nowosprowadzonych, większe rokujących nadzieje, reproduktorach np. Villars'ie lub Mah Jong'u..

A zresztą, kto wie, może i wtedy Schalk będzie dawać pożyteczne konie. Zarówno ogiery, jak i klacze wchodzące w skład jego rodowodu są bez zarzutu, są znakomitościami i dają pewną gwarancję. Chodzić będzie jedynie o właściwy dobór prądów krwi w partnerkach...

KENTISH COB.

Następnym reproduktorem, wiodącym podobnie, jak Schalk, smutny żywot reproduktora, a to z powodu, iż harem jego, składający się z klaczy pełnej krwi, bywa z roku na rok nad wyraz nielicznym (w r. 1926 jedna klacz, w r. 1927 dwie klacze...) jest, zasługujący ze względu na swoją cenną krew na naszą baczną uwagę, ogier Kentish Cob.

Kentish Cob wygrał Gold Vase w Ascot i jest synem Sunstar'a, który był koniem wyjątkowej klasy, okazał się reproduktorem pierwszorzędny i stworzył nowy ród męski, równy najlepszym rodóm męskim Anglii: Hurry On a i Phalarisa. W Anglii odznaczyli się jego synowie: nieporównany Buchan, Galloper Light, Craig an Eran, który dał Francji wyjątkowego Mon Talismana oraz w ostatnim sezonie w Ameryce North Star III.

Prócz tego, co raz to inny syn Sundridge'a (ojca Sunstar'a) wybija się na czoło w Anglii, Ameryce i na kontynencie. Będzie więc rzeczą bardzo roztropną z naszej strony, jeżeli pojedziemy z prądem i zamiast lansować wygasłe, nieaktualne rody męskie zwrócimy się tam, dokąd nas skieruje sta-

tystyka wygrywających repreduktorów w Anglii za ostatnie lata.

Statystyka ta wskaże nam, jako najlepszych reproduktorów obecnych czasów, Phalaris'a, Hurry On'a, Tetratema'ę, Gainsborough'a, Gay Crusader'a lub Son in Law'a, Abbots Trace'a oraz synów Sunstar'a: Buchana, Galloper Light'a, Somme Kiss'a i t. p.

Reproduktory te reprezentują sześć wielkich rodów męskich, rodów męskich dziś aktualnych.

Posiłkując się więc synem Sunstar'a pojedziemy z prądem, pojedziemy drogą właściwą..

Pedigree Kentish Cob'a jest wspaniałe: matka jest córka Persimmon'a, babka — Kendal'a; żeńska linja doskonała — Cherzy Duchess, z której odznaczył się, jako reproduktor, ostatnimi czasy Landgraf w Niemczech.

Prądy krwi zrównoważone: mamy Vedette — Galopin'a, dużo Lord Clifden — Hampton'a, Bend Or'a i Hermit'a i ojca Isonomy'ego — Sterlinga.

Każda klacz zatem winna pasować do Kentish Cob'a..

Aurora II jest córka Sweet Bee po Honey Bee s. Tredennis (Kendal — Bend Or + c. Hermit'a) i c. Florizell II (St. Simon — Galopin + c. Hampton'a). Matka Sweet Bee jest klacz po Llangibby s. Wildfowler (po Gallinule = Isonomy + Hermit).

Widzimy więc powtórzenie wszystkich najlepszych prądów Cob'a oraz inbreed'y na Kendal'a i rodzonych braci Persimmon'a i Florizell II.

Dimple jest córka Frosted Ice po William Rufus (Melton i c. St. Simon — Galopin po wnuczce Galopin'a) i Severity po The Gull (Gallinule = Isonomy + c. Hermit'a oraz wnuczka Petrarch'a).

Więc nowy inbreed na syna Lord Clifdena Petrarch'a oraz prądy krwi Galopin'a, Isonomy'ego i Hermit'a).

Dziwnem by było nad wyraz, gdyby Kentish Cob nie dał klasowego przychówka.

O ile nie będzie pokrywał po jednej, dwie klaczy rocznie..

Przegląd nasz, uwzględniający reproduktorów na mocy ostatniej statystyki wyścigowej, zbliża się ku końcowi. Zatrzymywanie się nad *każdym* ogierem, którego przychówek wykazał jakiegokolwiek zdolności wyścigowe, rozszerzyłoby ponad możliwości techniczne rozmiar niniejszej pracy.

Panta rei — wszystko jest w ruchu — i musimy ustąpić miejsca innym dociekaniom, innym próbom rozwiązywania problemów hodowlano-wyścigowych, pragnęlibyśmy jedynie dorzucić kilka słów na koncu z racji nowosprowadzonych reproduktorów.

Liczba ta w ostatnich czasach pokaźnie wzrosła; przybyły: Mah Jong, Palu, Rheinwein, Büvesz, Oreg Lak, Ariel, L'Arétiu...

Oczywiście wartość ich, co się tyczy krwi i klasy, jest niejednakowa. Wartość, jako reproduktorów, ze względu na młody wiek (prócz Ariela i Oreg Lak'a) — niesprawdzona..

Można zatem budować różne hipotezy, lecz nie można stawiać niezbitych wniosków, opartych siłą faktów, jak tam, w pierwszej części naszej pracy.

Nie znaczy to jednak, iż hipotezy te winny być wytworem naszej fantazji jedynie, przeciwnie, mogą być one ugruntowane na danych, których dostarcza nam przeszłość, t. j. rezultaty prób wyścigowych oraz studia nad rasa koni pełnej krwi.

Oczywiście *Mah Jong*, jako ogier bezspornie klasowy, aczkolwiek nie najlepszy w swoim roczniku, wzbudza nasze zainteresowanie przedewszystkiem.

Pochodząc z doskonałej linii żeńskiej Kisassony, która już odznaczyła się w Niemczech, dając pierwszorzędne reproduktory, będąc synem ur w r. 1916, a więc jeszcze młodego stosunkowo, Prunusa, który jednak zdołał się już odznaczyć dając Weiszdorna, Walzertrauma, a głównie fenomenalnego Oleandra; Prunusa, który jest najlepszym dotychczas synem wielkiego Dark Ronald'a w Niemczech, a więc z linii męskiej, będącej dziś właśnie w fazie silnej ewolucji — *Mah Jong* nie powinien zawiść pokładanych w nim nadziei.

Ponieważ ogier ten posiada krew Galopin — Hampton'a w obfitości, brak mu natomiast nieco prądów Isonomy-Hermit, a również krwi Bend Or'a, klacze więc posiadające tę brakującą krew, będą mu przed innymi odpowiadały klacze, przelewające pewną dozę speed'u, klacze, dające przychówek na mocnych kończynach (t. zw. „nogi Dark Ronald'a“ przyczyniają bowiem niemało kłopotu trenerom pomimo klasy konia).

Za lat kilka będziemy mogli postawić pewną diagnozę na mocy faktów..

Drugim przedstawicielem krwi Hampton'a jest 17-letni *Oreg Lak*, o którym pisaliśmy w Nr 18 „Hodowli“. Odznaczył się on w r. b. dając 3-letniego Alag'a, zwycięzcę St. Leger i Jockey Club Preis.

Do St. Simon'ów należą Ariel i Büvesz.

Ariel liczy lat 18, był koniem wysoce klasowym, pochodzi z doskonałej linii żeńskiej. Ojcem jego jest półbrat Galtee More'a derbista angielski Ard Patrick, który importowany do Niemiec, jako czterolatek, odegrał tam wybitną rolę, jako reproduktor, jednak męskiej linii żywotnej nie stworzył, pozostawiając jedynie dużo dobrych matek stadnych. Ojciec Ard Patrick'a St. Florian był jednym z ostatnich synów wielkiego St. Simon'a, z zaś sam Ard Patrick ze stanowiska exterieur, fascynującym koniem nie był.

Drugim St. Simon'owiczem jest 5-letni *Büvesz* — derbista węgierski. Rodowód — nie nazbyt przekonywujący oparty na tubylczej, c. k. austrjacko-węgierskiej krwi i to nie nadzwyczajnej: Kokoro-Raeburn, Kégy-ur — Kisber öescse, Buffalo — Falb. Poza tem inbreed na St. Simon'a (przez Matchbox'a i Raeburn'a) oraz na s. Buccaneer'a Kisber öescse Protoplastką — imp. w r. 1884 do Austro-Węgier klacz Landrail, która niezłe zarekomendowała się w dziedzinie hodowlanej

lito boi się procesu aklimatyzacji u ogiera (z Anglii lub Francji) — ma tu do czynienia z zedomowioną od kilku pokoleń krwią kontynentalną; „ein echter Österreicher“, jakby się wyraził ktoś z b. monarchji austro-węgierskiej o tym ogierze; doświadczenie zaś uczy, iż Węgry czasem zdolne były wytworzyć własne rody męskie.

Tylko partnerki musiałyby zmodernizować ten „zaściankowy“ rodowód, który daleki jest od dzisiejszych nowożytnych prądów: niema w nim również Isonomy'ego, Hampton'a, Bend Or'a...

L'Arétiu jest rodzonym bratem tegorocznego derbisty francuskiego Le Correg'a i reprezentuje modną krew Polymelus'a (wprawdzie nie przez Phalaris'a, lecz Dominion'a). Matka jest córką najlepszego bezwzględnie syna Flying Fox'a, t. j. Ajax'a, Rodowód obfituje w dobrą krew (Galopin'a, Bend Or'a, Hermita, Hampton'a oraz Isonomy'ego) tak, iż dobór klaczy pod tego ogiera winien być bardzo łatwym, gdyż on sam posiada wszelkie niezbędne „dawkę krwi“ lecz... karjera wyścigowa tego konia budzi zastrzeżenia, z sądem więc o nim wstrzymać się musimy, aż przychówek jego udowodni, jaką wartość naprawdę przedstawia ten reproduktor...

(D. c. n.)

Dane, dotyczące połączenia klaczy z ogierem państwowym Palü, który stanowi w r. 1929 w Kozienicach.

Palü ciemno-gniady, urodzony w roku 1923 w st. R. Haniel'a, w Rohrenfeld, w Niemczech, importowany z Niemiec drogą rewindykacji w grudniu 1928 roku.

UWAGA: przy oznaczeniu inbredingów *a* — oznacza u ojców; *b* — oznacza u matki; liczba przed literami pokazuje w jakim pokoleniu, za literą na jakim miejscu w pokoleniu.

Ojciec: **Landgraf** gn (wygrał Deutsches Derby, Grosser Preis von Berlin, Union Rennen, Hencel Rennen) (linja żeńska 27), inbreeding najbliższy na 1) *Sterling*, gn., 4a-1:3b-3 (+ I. Birdcatcher kaszt., 7a-23, 7a-35; Sir Hercules kary; 6b-29; Bay Middleton gn., 7a-29, 7b-21, 7b-63; Touchstone gn., 7a-25, 7b-19, 7b-29, 7b-29, 7b-53; Melbourne c.-gn., 7b-27. Fangha Ballagh kary, 7a-13); 2) *Lord Clifden* gn., 5a-5:4b-1 (+ Voltigeur gn., 7a-49; Barnton gn., 7a-63); 3) *Stockwell* kaszt., 5a-3, 6a-29, 7a-37, *Rataplan* kaszt., 6a-11:6b-5, *Stockwell* kaszt., 5b-13, 6b-13 (+ Pocahontas kl. gn., 7a-54); 4) *West Australian* gn., 6a-17:6b-31) po *Louviere*, c.-gn. (wygrał Newmarket Stakes, Coventry Stakes, przegrał o nos Derby) z *Ladora* gn. po *Ladas* c.-gn. (wygrał 2000 g., Derby, Woodcote Stakes, Champagne Stakes, Middle Park Plate, Newmarket Stakes, Coventry Stakes) z *Dorothea* kaszt., po *Sterling* gn., (wygrał Liverpool Autumn Cup) z *Cherry Duchess* gn., po *The Duke* gn. (wygrał Goowood Cup i Brighton Cup) z *Mivella* gn., po *Gemma di Vergy* gn.

Matka: **Perle** gn. (wygrała Oppenheim Memorial, Deutsch. Stut. Preis, Renard Rennen) (inbreeding najbliższy: 1) *Galopin* c.-gn., 5a-5:4b-1 (+ Volley gn. kl., 6a-4; Voltigeur gn., 7b-29); 2) *Stockwell* kaszt., 5a-13, *Rataplan* kaszt., 6a-5 6a-19; *Stockwell* kaszt., 5b-15, 6b-17 (+ The Baron, kaszt., 7a-23; I. Birdcatcher kaszt., 7a-25, 7a-63; Sir Hercules kary, 7a-47; Economist gn., 7b-9; Pocahontas gn. kl. 6b-6, 6b-12, 7b-20, 7b-46); 3) *Newminster* gn., 5a-1:8b-13, 7b-47 (+ Touchstone gn., 7a-49, 6b-31, 7b-21; Banter gn. kl., 7b-44); 4) *Macaroni* gn., 6a-11:5b-11 (+ Gladiator kaszt., 7a-15, 7a-55); 5) *Orlando* gn. 5a-11:6b-9; 6) *Ion* gn., 6a-23:6b-7, 7b-53; 7) *Hornsea* kaszt., 7a-31:7b-15) po *Dusk Ronald* c.-gn. (wygrał Royal Hunt Cup, Princes of Wales Stakes) z *Princess Margaret* gn., po *Raconteur* gn. (wygrał Champion Stakes, Eclipse Stakes) z *Maddalena* gn. po *Hermil* kaszt., z *Vaga* gn., po *Stockwell* kaszt. (wygrał 2000 g., St. Leger).

Palü pochodzi z rodziny żeńskiej 13, gatęć *Kite*, gniadej, z której pochodzą również dobre ko-

nie: *Pontresina* kaszt. kl. (wygrała Deutsches Derby); *Priestewald* gn (wygrał Silberner Schild); *Mon Général* gn.; *Manzanares* gn.; *Hedwood*, gn. (wygrał Great Yorkshire Handicap); *View Law* kaszt. (wygrał Lincolnshire Handicap); *Stray Shot* gn. kl.; *Martini* gn. (wygrał Portland Plate); *Shotover* kaszt. kl. (wygrała 2000 g. i Derby); *Marathon* gn.; *Dus-zetta*, kaszt. kl. (wygrała Prix Morny); *Bonshee* gn. kl. (wygrała Poule d'Essai); *Durban* kl. gn. (wygrała Grand Criterium); *Rovensbury* gn. (wygrał Ascot Stakes, Alexandra Plate, Manchester November Handicap, Hardwicke Stakes); *Mountain Apple* kaszt.; *Primer* gn. (wygrał Hardwicke Stakes); *Sifflet* gn. (wygrał Poule d'Essai); *Silverfox* kaszt. (wygrał Timcrack Stakes); *Melanie* kl. gn. (najkwasowa z koni w r. 1919 na torze Warszawskim); *Lord Bobs* kaszt. (wygrał Dewhurst Plate, Rous Memorial Stakes); *His Majesty* kaszt.; *Querido* gn. (wygrał Prix du President de la République, Prix Biennial, L'epreuve; Prix Noialles, Chester Cup); *Marathon* gn. (wygrał Preis des Ackerbau Ministeriums); *Belyhohe* gn. kl. (wygrała 1000 g., Coronation Stakes, Liverpool Autumn Cup, Manchester November Handicap); *Wandering Nun*, kaszt. kl. wygrała Brocklesby Stakes, Newmarket October Handicap; *Wild Monk* gn. (wygrał Jockey Club Cup); *Beadsman* gn. (wygrał Derby); *Atherstone* gn.; *Digby Grand* kary (wygrał City and Suburban Hcp.); *Grand Flaneur* gn. (wygrał Portland Plate, 2 razy); *Belinda* kl. gn. (wygrała Ascot Stakes); *Kroonstadt* gn.; *Kleinfontein* gn. (wygrał Newmarket October Handicap); *Grandison* gn. (wygrał Champagne Stakes); *Simonsen* kaszt. (wygrał Duke of York Stakes); *Enbloed* gn. (wygrał Grosser Preis von Baden Baden); *Prinz Hamlet* kaszt. (wygrał Union Rennen, Silberner Schild; Staatspreis 1 klasse, Preis von Donateschingen); *Princess Herling*, kl. gn. (wygrała Prix de Diane); *Edderitz* kl. gn. (wygrała Prix de Diane, Hertefeld Rennen, Oktober Preis); *Prolog* gn. (wygrał Silberner Schild); *Ruy Blas* gn. (wygrał Grosser Preis von Baden Baden); *Satory* kaszt. (wygrał Prix Gladiateur, Prix de la Rochette (1 i 2 epreuve), Prix Biennial (1 i 2 epreuve); Prix Rainbow); *Peinhart* kary (wygrał Royal Oaks); *Rembrandt* gn. (wygrał La Coupe de Paris); *Monsieur Philippe* gn. (wygrał Criterion Stakes); *Lieutel* kaszt. (wygrał Prix Hocquart, Prix Boiard); *Roitelet* gn. (wygrał Prix Hocquart); *Cortenbergh* kaszt. (wygrał Poule des Produits); *Colline* gn. (wygrał Derby Belge); *Cogueluche* gn. kl. (wygrała Derby Belge); *High Treason* gn.:

Little Duck gn. (wygrał Francuskie Derby, Grand Prix de Paris); *Lapin* kaszt. (Prix du Cadran, Prix Biennal, 2 epreuve); *Gameboy* gn.; *Castillon* gn. (La Coupe de Paris, Grand Prix de Deauville); *Bivonac* kaszt. (wygrał Prix de Deauville); *Florentin* kaszt. (Francuskie Derby); *Ely* gn (wygrał Champagne Stakes, Prince of Wales Stakes, Ascot Gold Cup, Goodwood Cup, Brighton Cup); *Fairwater* gn. kl. (wygrała Liverpool Summer Cup); *Melyar* kaszt. (wygrał Stewards Cup); *Le Serateur* kaszt. (wygrał Alexandra Plate); *Derwentwater* kaszt. (wygrał Gimcrack Stakes); *Caerav* gn. (wygrał Great Ebor Handicap); *Seintillant* gn. (wygrał Cesarewitch Hcp.); *Sundew* kl. kaszt., matkę **Sirdar** a gn. (Derby w Moskwie); *Albert Victor* kaszt. (wygrał Middle Park Plate, Brighton Cup, Great Ebor Handicap); *George Frederick*, kaszt. (wygrał Derby); *Albert Edward* kaszt. (wygrał Great Yorkshire Handicap); *Louise Victoria* kl. kaszt. (wygrała Liverpool Autumn Cup, Great Ebor Handicap); *Littleton* gn. (wygrał Derby Cup); *Imari* kaszt. (wygrał Chester Cup); *Thalia* kaszt. kl. (wygrała Great Foal Stakes); *Elopement* gn.; *Mand Victoria* kaszt. kl. (wygrała Coronation Stakes); *Georgine* kaszt. kl. (wygrała Oaks w Budapeszcie); **Orlando** gn. (wygrał Derby); *Mlle de Chantilly* gn. kl. (wygrała Prix de Diane, Prix Lupin, City and Suburban Handicap); *Novateur* gn. (wygrał Poule d'Essai); *Phlegeton* gn. (wygrał Poule d'Essai); *Cerbère* gn. (wygrał Prix Greffulhe); *Jermak* gn. (wygrał La Coupe de Paris); **Maximum II** gn. (wygrał Ascot Gold Cup, Prix Gladiateur, Prix Hocquart, Prix Rainbow, Grand Prix de Deauville).

Przodkowie *Palii* pochodzą w 4 pokoleniu: z linii 1, 3, 10 i 19 po dwóch przodków; z linii 2, 4, 9, 11, 12, 13, 15 i 27 po jednym.

Podług teorii Vuiller, dotyczącej proporcji krwi znanych przodków, u *Palii* te dane przedstawiają się w sposób następujący:

a) z ostatniego rzędu:

2 razy	<i>St. Simon</i> c.-gn.,	wyraża się przy mianowniku 4096, licznikiem 384 (norma 420)
1 raz	<i>Galopin</i> c.-gn.	" 64 (" 405)
1 raz	<i>Isonomy</i> gn.	" 256 (" 280)
2 razy	<i>Hampton</i> gn.	" 512 (" 260)
1 raz	<i>Hermit</i> kaszt.	" 128 (" 235)
1 raz	<i>Bend'Or</i> kaszt.	" 128 (" 210)

b) z poprzedniego rzędu:

24 razy	<i>Irish Birdcatcher</i>	" 350 (" 300)
	+ 1 raz rodzony brat	
	<i>Faugha Ballogh</i> , kary	16
31 razy	<i>Touchstone</i> gn.	" 480 (" 300)
18 razy	<i>Pocahontas</i> gn. kl.	" 364 (" 300)
15 razy	<i>Voltaire</i> gn.	" 142 (" 200)

6 razy	<i>Pantaloon</i> kaszt.	" 46 (" 200)
13 razy	<i>Melbourne</i> c.-gn.	" 244 (" 150)
17 razy	<i>Bay Middleton</i> gn.	" 164 (" 120)
8 razy	<i>Gladiator</i> kaszt.	" 105 (" 120)

Inbreeding w siedmiu pokoleniach u *Palii* przedstawią się tak:

- 1) *Hampton* gn. (wygrał Great Metropolitan Stakes, Northumberland Plate, Goodwood Cup, Doncaster Cup) 4a-5: 4b-1 (+ Lord Clifden gn. 6a-5; Newminster gn., 6b-29; Touchstone gn., 7a-63. Rataplan kaszt. 7a-11, 7b-19);
- 2) *St. Simon* c.-gn. (wygrał Ascot Gold Cup, Goodwood Cup) 5a-7: 4b-5 (+ Galopin c.-gn., 6b-5; The Flying Dutchman gn., 7a-15; King Tom, gn 7b-55; Ion gn 7b-23),
- 3) *Sterling* gn. (wygrał Liverpool Autumn Cup) 5a-1, 4a-7: 6b-7 (+ Sir Hercules kary, 7a-61);
- 4) *Blair Athol* kaszt. (wygrał Derby, St. Leger) 6a-23: 5b-7 (+ Stockwell kaszt., 6a-3, 6a-29, 7a-29, 6b-31, 7b-40; Pocahontas kl. gn., 7b-44);
- 5) *Orlando* gn. (wygrał Derby) 7a-13, 7a-59: 6b-11, 7b-41;
- 6) *Mendicant* gn. kl. (wygrała 1000 g. Oaks) 7a-42: 6b-32;
- 7) *Buccaneer* gn. (wygrał Royal Hunt Cup) 7a-42: 7b-31;
- 8) *Ellen Horne* kaszt. kl., 7a-48: 7b-52.

Ustosunkowanie maści przodków w 6 pokoleniach u *Palii*, wyrażone systemem wyliczenia krwi podług Vuiller, przedstawia się tak:

gniadej, ciemno-gniadej lub skaro-gniadej	308
kasztanowatej	61
karej	15

Karjera wyścigowa *Palii*: biegał w Niemczech, jako 2, 3, 4 i 5 l., z dobrym powodzeniem, wykazał zdolności wybitnego flyer'a. Jako 2 l. na 6 startów wygrał 3 razy, był drugi w Chamberger Criterium, czwarty w Zukunfts Rennen.

Jako 3 l. wygrał na 5 startów 4 razy, między innymi klasowy Hamonia Preis, 1600 m. Jako 4 l. na 10 startów wygrał 4 razy, między innymi klasowy Badener Meile, 1,600 m., a również wygrał Wallenstein Rennen, 2400 m., bijąc Aurelius; Serapis etc.; był drugi w Pokal von Jahre 1923 1000 m., za Grane Theorie, oraz czwarty w Gladiatoren Rennen, 2800 m., za Oleander, Serapis, Impressionist, bijąc Lampos etc.

Jako 5 l. na 9 startów wygrał 2 razy, Ulrich von Oertren Rennen, 1600 m. i Hoppegartener Ehrenpreis, 1600 m., w obydwóch wypadkach bijąc Oberwinter'a; był drugi 3 razy w Preis von Blumberg, 1800 m., za Aurelius; Badener Meile, 1600 m.,

za Teutone i w Hammonia Preis, 1600 m., za Oberwinter.

Budowa, temperament i akcja Palii: dość rośli, kościsty, szlachetny, o dobrych dźwigniach i stawach ogier. Głowa długa, o nieco za małych garaszach, ale szlachetna. Szyja długa, wyniosła. Kłęb wysoki, niezbyt długi. Grzbiet długi, nieco za prosty. Zad długi, szeroki, z wysoko położoną kością krzyżową. Dźwignie: przodu o nieco stromej łopatce, zadu o nieco za ostrym kącie biodrowym. Nogii: przednie suche, kościste, o dobrych stawach o pęczkach nieco kieliszkowatej formy; zańdnie nieco szablaste i nieco szerzej rozstawione w skokach.

Temperament żywy, ale łagodny. Ruch w kłusie posuwisty. Wzrost 160,7 c; obwód klatki piersiowej 180 c.; nadpęcie 20,6 c; waga 495 kg (w dniu 29 grudnia 1928 roku).

Najlepszy dotychczasowy prychówek Landgrafo'a, ojca Palii:

- 1) **Terre** c. gn., hod. R. Haniel, m. **Franenlob** kaszt. po *Caius* 19—*Reverend* 17—*Energy* 27—*Sterling* 12—*Choise*—*Galopin* 3—*Vedette* 19; z *Farandole*—*Saphir* 16 *Chamant* 3—*Mortemer* 1—*Franche Comte* *Saxifrage* 7—*Vertugadin* 3—*Fitz Gladiator* 32.

Linja z. 5, *gałęź Stella* przez *Miss Ann*, *Odine* *Batchilde*, *Ceres*, *Frioville*, *Franche Comté*.

- 2) **Oberwinter** gn. 1924, hod. Gestut Weil, m. **Oblate**, kaszt., po *St. Maclou* 12—*St. Simon* 11—

Galopin 3—*Vedette* 19—*Mimi*—*Barcardine* 23—*Solon* 23—*West Australian* 7; z *Obilot*—*Ca-zabat* 3 *Ruelin* 17—*Energy* 27—*Sterling* 12 *Or-trud* 1—*Bend Or* 1—*Doncaster* 5—*Stockwell* 3. Linja z. 14, *gałęź Birthday*, przez *Queen of Beauty*, *Vlie*, *Obelisk*, *Vaurienne*, *Ortrud* 1.

- 3) **Contessa Maddalena**, gn., 1925, hod. R. Haniel, m. **Cresta** gn. po *Polymelus* 3—*Cyllene* 9—*Bona Vista* 4—*Bend'Or* 1—*Stockwell* 3—*Maid Marian*—*Hampton* 10—*Lord Clifden*—*Newminster*, z *Chain Stitch*—*St. Serf* 8—*St. Simon* 11—*Galopin* 3—*Vedette* 19—*Needcase*—*Common* 4—*Isonomy* 19—*Sterling* 12.

Linja z. 4, *gałęź Hand Maiden* przez *Executrix*, *Inheritress*, *Josephine*, *Beauharnais*, *Needlas*, *Chain Stitch*.

Sądząc z powyższych danych, zdaje się, że do połączenia z *Palii* trzeba dobierać klacze, odpowiadające następującym warunkom:

- 1) klacze bogate krwią *Galopin*, *Hermit*, *Bend'Or*, *Pantaloon*, *Voltaire*;
- 2) klacze potrzebujące do wyrównania proporcji krwi *Hampton*, *Melbourne*, *Touchstone*;
- 3) klacze, których rodowody podobne są do rodowodów *Ferro*, *Oberwinters*, *Contessa Maddalena*;
- 4) klacze o zasobach staminy;
- 5) klacze o ładnym kłębnie i dobrym kącie biodrowym

R. Zoppi.

Enzet.

Wyścigi w Anglii w 1928 r.

Flamingo po powrocie z Paryża spotkał los *Fairway*a. Wzorowy dotychczas jego charakter uległ zupełnej zmianie — koń stracił serce i sam widok toru wzbudzał w nim paniczny lęk. Po dwumiesięcznym odpoczynku i zastosowaniu szeregu uspakajających zabiegów posłano go na start *Great Yorkshire St.* w celu sprawdzenia przed *St. Leger* jego obecnej wartości bojowej.

Flamingo po ciężkiej końcowej walce zdołał pokonać o głowę niezłego *Hartford*a dając mu cały stone wagi, jednakże jego zachowanie się, jak również zbyt blizkie trzecie miejsce przeciążonego wagą *Parwiza* wskazywały na to, że syn *Flambo*yant'a po ciężkim wstrząsie nie przyszedł jeszcze całkowicie do siebie. 2,400 m. — 2:38.

St. Leger, rozegrany 12 września w *Doncaster*, zgromadził na starcie 13 czołowych trzylatków, między którymi brakowało niestety *derbisty* *Felstead*a. Twardym faworytem był *Fairway* (7:4),

utrzymując to stanowisko przed *Flamingo* i *Cyclonic*, które cotowano jednakowo (100:15). Z francuskim *Palais Royal*, niefortunnym uczestnikiem *Epsom Derby* mało się liczone, jakkolwiek jego właściciel zawarł za nim b. poważne zakłady.

Przebieg gonitwy był niezmiernie prosty — *Fairway* w końcowej fazie górował speed'em nad przeciwnikami, zwyciężając dość łatwo *Palais Royal* o 1½ długości. Trzeci o 1½ dł. *Cyclonic* przed *Flamingo*, a dalej *Tourist*, *Marconigram*, *Gang Warily*, *Lodore*, *Buland*, *Plantago* i reszta. 2,937 m. — 3:03.

„Najlepszy niech zwycięży!” W myśl tej starej angielskiej dewizy tryumf *crack'a* *Lorda Derby* opinja sportowa przyjęła z żywym zadowoleniem jako rehabilitację wypadkowej porażki w *Epsom*. Przeważało zdanie, że jeśli nawet *stamina* nie jest najwyższą cnotą *Fairway*a, to tem więcej należy podziwiać jego wysoką klasę.

W trzy tygodnie później, w ostatniej wielkiej nagrodzie roku Jockey Club St. (Newmarket 4/10—2,800 m.) zakończyła karierę świetna Toboggan, idąc już z niepewną nogą do startu. Jej ostatnia, niedostatecznie wyjaśniona porażka w Liverpool poderwała nieco zaufanie graczy — pierwszą faworytką była Foliation.

Toboggan (55 kg.) na trzech nogach bez trudu pokonała 4 l. Bonny Boy (57½ kg.) i 4 l. Baralong (49 kg.), dwa stayeri niezłej handicapowej klasy, natomiast Foliation (59 kg.) i Cyclonic (55 kg.) w niezrozumiały sposób zupełnie zawiody. 2,800 m. — 3:4,8.

Córka Hurry On'a w szeregu dotychczasowych prób ani razu nie była postawiona przed zadaniem, które mogłoby określić całą jej wartość. Stwierdziła conajwyżej swą wielką przewagę nad rówieśnikami, które jednak znacznie ustępowały ogierom. Wypadek zrzadził, że i ten ostatni w jej karierze tryumf nie wiele się przyczynił do wyjaśnienia sprawy i może jedynie stajnia Lorda Derby mogłaby ocenić słuszność postawienia jej w Free Hcp. o funt wyżej od Fairway'a.

Do jakiego stopnia fałszywa była forma Foliation w omówionej gonitwie najlepszym dowodem służy fakt, że w kilkanaście dni później w klasycznych (Champion St. (Newmarket 2,000 m. — waga wieku) Fairway musiał być mocno wyjechany, żeby o zwyciężać przewagę przed zaciekłym atakiem klaczy. W końcowej walce przyjął również udział 3 l. Baytown kończąc o ¼ dt. za Foliation. Pola dopełniał zwycięzca Ascot Gold Cup 6 l. Invershin, dla którego dystans i towarzystwo były nieodpowiednie. Czas niemierzony.

Siwy Baytown (Achtoi i Princess Herodias), który startując jako outsider (20:1) zrobił kapitalny wyścig, w swojej ojczyźnie Irlandji wygrał 2,000 gw. i Derby, przegrywając jedynie St. Leger do Law Suit, któremu dawał 6 funtów.

W październiku uwaga graczy koncentruje się na popularnych jesiennych handicapach Cesarewitch i Cambridgeshire, rozgrywanych w Newmarket i dających najszersze pole do różnorodnych wczesnych zakładów.

Pierwszy z nich dystansowy Cesarewitch (3,600 m. 16/9) stał się niezmiernie łatwą zdobyczą jednego z faworytów 4 l. wałcha Arctic Star (51½ kg.), za którym w przyzwolonej odległości na płatnych miejscach znalazły się 8 l. wał. Blancona (50½ kg.) i 4 l. francuska kl. Accalmie (50½ kg.) przed 12 innymi.

Na jednym z ostatnich miejsc znalazł się Bonny Boy (51½), który w Jockey Club St. był drugi za Toboggan.

Fakt, że weteran Blancona, który był już za oceanem i próbował zaszczytnego rzemiosła steeplera, potrafił być drugi, nie świadczy zbyt korzystnie o wartości pola, nie ujmuje jednak nic zwycięzcy.

Gn. Arctic Star (Achtoi i Skypress po Opressor) stwierdził znaczną poprawę od czasu Goodwood Cup, która pozwala wróżyć mu w przyszłości sukcesy w dystansowych gonitwach.

Pedigree typowo irlandzkie — to prawie wszystko co się o nim da powiedzieć. Mimowoli powstaje pytanie, jakie refleksje mogłoby podobny rodowód nasunąć mistrzom gabinetowej alchemji. W tym wypadku pozostaje im jeszcze w rezerwie koncentracja „bezcennej krwi“ masy Old Bald Peg lub niezawodny inbred na Yellow Turk'a, którymi wszystko da się bez trudu objaśnić.

Nierównie większe zainteresowanie sportowe budził Cambridgeshire Hcp. (1,800 m. — 31/10 choćby ze względu na udział Palais Royal. Bezpośrednio po St. Leger zostały za nim zawarte wielkie zakłady, tak że wkrótce awansował na pierwszego faworyta (5:1). Zdawano sobie jednak sprawę z tego, że crack francuski stoi przed niezwykle trudnym zadaniem. Trzylatek, typowy stayer, trenowany do innych celów, przytem przysłowiwo zły starter miał się zmierzyć na nieodpowiednim dystansie z takimi starymi specjalistami jak Insight II, Fohanaun, Delius, Orbindos i inne.

W polu z 25 koni Palais Royal (z Allemand 50½ kg.) ruszył na jednym z ostatnich miejsc, lecz stopniowo licząc przeciwników, już na paręset metrów przed celownikiem wyszedł na czoło, odnosząc w rezultacie pewne zwycięstwo. O ¼ długości za nim drugie miejsce, po efektywnej walce, zajął 3 l. Baytown (47%), bijąc o głowę 7 l. Insight (55). O głowę czwarto Delius (53), a dalej Gang Warty, Dark Lantern, Orbindos, Fohanaun i reszta. Czas 1:54.

Jak większość Bruleur'ów późny Palais Royal dwulatkiem zaledwie raz wyszedł do startu w listopadzie, odnosząc zwycięstwo na dyst. 1,300 m. Forsowne przygotowanie do Epsom Derby i nieudana wyprawa, wyprowadziły go zupełnie z formy, tak że po powrocie do ojczyzny w Grand Prix nie odegrał żadnej roli. Możliwe, że i w St. Leger nie był jeszcze u szczytu kondycji. Wszak Baytown otrzymując obecnie od niego 2½ kg. kończył za nim w tej samej odległości, co za Fairway'em w Champion St., pod równą wagą. Dopiero przebieg Cambridgeshire wykazał w całej pełni jego wielkie walory.

Kaszt. Palais Royal, własność belgijskiego przemysłowca p. Wittouck, jest synem Bruleur'a i

Puntarenas po Maintenon i żelaznej stayerce Puntarda Gorda. Blizszych inbredów brak natomiast Puntarenas została wyprodukowana w bardzo bliskim inbredzie na braci w Le Sagittaire i Le Capricorne.

Nagrody wygrane przez Palais Royal w Anglii wyniosły 2,135 f. szt., zakłady wygrane na niego kilkadziesiąt tysięcy f. szt.

Z trzylatków, które w żadnym z omówionych tu wyścigów nie przyjęły udziału, b. wysoką wagę 58 kg. otrzymał we Free Hopie Ox and Ass (The Vizier—Caltha). Zrebiec ten główne sukcesy odniósł na swym rodzinnym torze w Chestow, wygrywając Welsh Derby i Welsh St. Leger i bijąc w tym ostatnim z ogromną przewagą Buland i Plan-tago. Prócz tego zwyciężył w Newbury w John Porter St. We Free Hcp. (Newmarket—111, — 2,000 m.) wygranym przez Baytown pod wagą 54 kg. nie odegrał roli.

Oto w krótkim zarysie przebieg ważniejszych gonitw 1928 r.

Przechodząc do wniosków należy zaznaczyć że nigdy może określenie wartości trzyletniej generacji, które daje się osiągnąć jedynie drogą porównania ze starszemi końmi, nie przedstawiało takiej trudności jak w roku ubiegłym. Z klasowych starszych koni Book Law i Hot Night zawiody zupełnie i nie mogą służyć za łokieć. Pozostaje więc tylko Foliation klacz wprawdzie b. dobra, ale nierówna i wobec tego niezbyt nadająca się do tego celu. Jeżeli jednak za podstawę przyjąć jej walkę z Fairway'em w Champion St. i doskonały wyścig z Book Law w zeszłorocznym Jockey Club St., gdy obie były w formie, to z wielką rezerwą możnaby przypuścić, że czołowa para 1927 r. Call Boy — Book Law stała mniej więcej na tym samym poziomie klasy co Fairway—Toboggan.

Charakterystyczna różnica tych dwóch generacji polega na tem, że o ile rok 1927 niezmiernie ubogi w klasowe ogiery (Hot Night—Shian Mor) obfitował w doskonałe klacze, jak Beam (Oaks), Cresta Run (1000 G.), Bythorne (Dcp), Grand Vitesse, Cinq a Sept i Endowment, o tyle w roku 1928 ogiery miały zdecydowaną przewagę nad słabemi stosunkowo klaczami.

W ostatnich latach w Anglii zwraca uwagę wielka ilość b. obiecujących dwulatkami ogierów które w następnym roku albo zupełnie zawodzą, albo w najlepszym razie stwierdzają, że kresem ich zdolności jest mila. Poza nielicznymi wyjątkami coraz rzadziej spotyka się konie, któreby w wieku lat czterech były w stanie potwierdzić klasę wykazaną dwulatkami. Zwycięzcy prób na długim dystansie rekrutują się przeważnie z tej kategorii,

o której w młodszym wieku prawie nic się nie słyszy.

W tym stanie rzeczy każda porażka koni angielskich na długim dystansie, wywołuje niepokój i narzekania na brak stayerów. Ten pozorny brak materiału obdarzonego staminą, tłumaczy się dwójako Przedewszystkiem elita, w obawie przed utratą ciężko zdobytej sławy, zazwyczaj już po ukończeniu trzyletniej kariery wycofuje się z toru, bardziej ceniąc sobie pełną listę w stadzie, niż niepewne laury w walce z obcą inwazją. Powtórze specyficzne lokalne warunki eksploatacji, zwłaszcza niezmiernie wysoki roczny koszt utrzymania konia wyścigowego, dochodzący do 700 f. szt. oraz wysokie wyposażenie gonitw dla dwulatków, zmuszają do poszukiwania na rynku roczniaków materiału wcześniej dojrzewającego i tym samym obiecującego szybszy zwrot poniesionych kosztów.

Siłą rzeczy hodowla konia późno się rozwijającego, stanowiącego materiał na przyszłego stayera zostaje zepchnięta na drugi plan.

Faktem jest jednak, że szanse ocalenia dla Anglii przyszłorocznego Ascot Gold Cup nie są zbyt wielkie, tembardziej że stajnie Lorda Derby przy wczesnych mianowaniach do tej gonitwy przesładowały wyraźny pech. Po zamianowaniu francuskich Kantar'a i Cri de Guerre, stanowiących wspólną własność z p. Ogden Mills, Lord Derby, pozostawiwszy nadal Fairway'a w treningu, nie uważał za potrzebne zapewnić mu prawa startu. Tymczasem niespodziewana śmierć p. Ogden Mills uniemożliwiła mianowania francuskich crack'ów i w rezultacie dominująca stajnia nie będzie miała reprezentanta w Ascot.

Anglia w pierwszym rzędzie pokłada nadzieję w Felstead'zie, który ma być obecnie w zupełnym porządku. Mniej zaufania budzą Flamingo i Cyclonic. Ze starszych wypróbowanych szermierzy mogły by wchodzić w grę Invershin i Arctic Star, którym może brak trochę klasy. Kto wie jednak, czy najlepszą bronią nie okaże się Baytown, któremu, jako synowi Achto'a, długi dystans nie powinien sprawić trudności.

Pomimo to, Palais Royal, idący fit and well do startu, stanowi najgroźniejsze niebezpieczeństwo. Przewidywany jest również udział innych koni francuskich.

W Newmarket od jesieni zwraca uwagę inny egzotyczny konkurent, w postaci amerykańskiego Reigh Count, mający opinię najlepszego konia, jaki się pojawił za oceanem od czasu Man o'War'a.

Niech zwycięży najlepszy!

Krew naszej „pół krwi”.

Z liczby naszych koni: „wys. pół-krwii” i

„pół-krwii” wygrały w r. z. powyżej 2,000 zł:		
3 og.	Samson	po Morganatic Zł. 17,143
pl. kl.	Kirkes	„ Paraszt „ 13,400
4 kl.	Erica	„ As des As „ 13,360
4 og.	Byle Jaki	„ Mości Książę „ 10,150
pl. kl.	Westalka	„ Victor „ 9,210
4 og.	Kochany Ks.	„ King's Idler „ 8,590
pl. og.	St. Bronchit	„ Paraszt „ 8,420
pl. wł.	Parklo	„ Paraszt „ 6,870
3 og.	Elektor	„ King's Idler „ 6,680
5 og.	Ulan II	„ Huszar II „ 6,530
pl. og.	Magnat	„ Morganatic „ 6,020
3 kl.	Zagadka	„ Huszar II „ 6,000
8 kl.	Mista	„ Manton „ 5,440
pl. kl.	Maskarada	„ Morganatic „ 4,980
pl. og.	Tuhaj-Bey	„ Liège „ 4,870
3 kl.	Rista	„ Manton „ 4,860
4 og.	Kinmal	„ King's Idler „ 4,790
5 kl.	Umykaj Polm.	„ Huszar II „ 4,440
2 og.	Madryt	„ Morganatic „ 4,350
4 kl.	Magda II	„ Manton „ 4,260
8 kl.	Wołynianka	„ Kelet „ 3,760
3 kl.	Pushta	„ Pocker „ 3,650
2 kl.	Aksamitna P.	„ Huszar II „ 3,580
5 wł.	Mrokota	„ Assouan „ 3,470
2 og.	Ali Baba	„ Illuminator „ 3,440
4 kl.	Allegra	„ Albula „ 3,300
pl. kl.	Mamuszka	„ Krasnoludek „ 3,250
3 kl.	Pola Negri	„ D'Orient „ 3,250
pl. kl.	Aida	„ Lohengrin „ 2,980
pl. kl.	Tradycja	„ Liège „ 2,870
3 og.	Alarm	„ Schalk „ 2,860
3 kl.	Septima	„ Parsifal „ 2,700
3 kl.	Czekoladka	„ Schalk „ 2,570
4 og.	Achilles	„ Almanach „ 2,510
pl. kl.	Rosa	„ Hyman „ 2,500
pl. kl.	Prawnuczka	„ Le Firmament „ 2,400
3 og.	Marmarosz Sz.	„ Morganatic „ 2,200
3 og.	Wicher	„ As des As „ 2,100
pl. wł.	Nem Sabat	„ Krasnoludek „ 2,000

Rozpatrując pochodzenie tych „anglo-arabów”

— przeważnie krwi czystej, z dolewem jednak krwi pełnej w wysokości 63,64 i 127/128, niemal bez wyjątków, rzuca się odrazu w oczy olbrzymia przewaga krwi St. Simon'a, w linii prostej, męskiej.

Na 39 jednostek, powyżej wyliczonych, 16 (t. j. 41%) idzie z krwi tego hodowanego kolosa (*plus* 3 z krwi Blacklocka). Mianowicie było:

po Morganatic (St. Simon)

Samson, Magnat, Maskarada, Madryt, Marmarosz Sz.

„ Paraszt (Falb—Matchbox—St. Simon)

Kirkes, St. Bronchit, Parklo,
„ King's Idler (Lomond—Desmond—St. Simon)
Kochany Ks., Elektor, Kinmal,

„ Huszar II (Horkay—Matchbox—St. Simon)
Ulan II, Zagadka, Umykaj Polm., Aksamitna Polm.

„ Almanach (Majestic—William III—St. Simon)
Achilles.

Z krwi Blacklocka idą: Wołynianka, Aida i
Pola Negri.

„ „ Dollara — Erica, Wicher.

„ „ Le Sancy — Prawnuczka.

„ „ Touchstone'a — Bylejaki, Mista, Rista,
Magda II, Septima.

Z tych, które wygrały powyżej 5,000 zł., a które nie należą do rodów powyżej wyliczonych, steep-lerka Westalka, idzie z krwi Isonomy, lecz przez Gallinule'a, mającego wiele, jak wiadomo, wspólnego z Hermit'em.

Ze krew St. Simon'a łączy się przewybornie z krwią arabską — dziwnego w tym nic niema, zrebic ten został wyprodukowany przecież na przepojonego krwią wschodnią Sultana...

Z góry też wiedzieć było można, że z jego synów do hodowli anglo-arabów nadawać się będzie jak nie można lepiej padły już, niestety, Morganatic, z racji, iż jego matkę, Molly Morgan, wyprodukowano w *inbreedzie*, na Thormanby zaś jego samego — na Pocahontas, c. Glencoe (Sultan)

Zgodnie z tym, Morganatic dał nam w hodowli wysokiej pół-krwii: należącego do pierwszej, niewatpliwie, klasy naszych zeszłorocznych trzylatków, Samsona; moralnego zwycięzcę nagrody „Próbnej”, Magnata; szybką Maskaradę; obiecującego Madryta...

Inny przedstawiciel krwi St. Simon'a, Huszar II, dał dobrej klasy Zagadkę i wcale wartościowego Ułana II.

Z krwi protoplasty St. Simona, Blacklocka (przez Sundridge'a, The Story) idzie nasz *anglo-arab* 63,64 krwi, „Rys II”, który jako „Rys” wygrał nasze „Derby” i nagr. „Prezydenta Rzeczypospolitej”, przyczem bywa, z bardzo dużą słusznością, zaliczony do szczupłego grona naszych powojennych koni na jlepszych.

Z krwi herodowskiej, wachodniej, Le Sancy, Le Sagittaire'a — idą: a) prawie że czystej krwi, 127/128 pełnej krwi, syn Balthazara, Smok zrebic, który dzięki tragicznemu wypadkowi jedynie nie ujawnił całej pełni swych zalet, i b) syn Somlo

(Ossian) arab czystej krwi 127.128 krwi pełnej, wartościowy Verbum Nobile II

Wnuk Desmond, King's Idler, sławił się wreszcie, w hodowli anglo-arabów tym, że jego syn, aczkolwiek (i przypuszczalnie) $\frac{1}{2}$ krwi zaledwie, Elektor, okazał się zdolen nie tylko do wygrania Piotrkowskiego „Derby“ (dla og. i kl. półkrwi), lecz nawet do walk zwycięskich z krwią pełną, na torach stołecznych notabene, Warszawy i Łodzi.

W Warszawie, dn. 16 maja, po torze rozmiękłym, poprowadził gonitwę do tego stopnia ostro: 7-32-33, że wprost pogubił całe pole i wyścig wygrał od Gasparone o dziesiątek coś długości, wstrzymywany. Że był to wyścig dobry, do wedom to, iż w tym samym dniu taki Allier prowadził zdołał na tym samym dystansie 1.600 metrów w tempie o sekundę gorszym: 7-33-33, do tego stopnia tor był rozmiękły.

W Łodzi, pobić zdołał, bądź co bądź—Flosa

Rodowód tego anglo-araba $\frac{1}{2}$ krwi tak się przedstawia:

Elektor, ur. w st. p. K. Wodzińskiego.

Elfrida		King's Idler	
Shagya X-16	Chilperic	In Sight	Lomond

Shagya X-16 jest jeżeli nie arabką czystej krwi, to bardzo krwi tej bliską.

Elektor swą wcale już dużą wartość turfową, w stosunku do bardzo skromnej ilości krwi pełnej, ma do zawdzięczenia udatnemu wyjątkowo zlewowi krwi typowo dzielnej: St. Simon—Winkfield—Isonomy—Hermit*).

Dla anglo-arabów nie tylko $\frac{1}{2}$ i $\frac{1}{4}$ krwi pełnej, lecz nawet $\frac{3}{4}$, 127.128 i wyżej — z krwi pełnej tak przez ogiery, jak i klacze — nadawać się zdają jednostki, mające przewagę krwi wschodniej w swych żyłach. To znaczy krwi, lub z krwi: Le Sancy, Dollara, St. Simona, Blacklocka, Monarque'a, Bona Visty i t. p., a nie gallowayom bliższe, jak Isonomy, Wisdom, Barealdine (inbreed na Irish Birdcatcher'a) etc.

Brzask.

*) Chilperic jest a. Gallinule'a.

Ilość klaczy stadnych pełnej krwi u poszczególnych hodowców i przychówku urodzonego w 1928 roku.

Nazwisko	klaczy	Urodziło się ogierów		klaczy	Nazwisko	klaczy	Urodziło się ogierów		klaczy
		ogierów	klaczy				ogierów	klaczy	
L. Dydyński	6	2	—	A. Olszowski	14	4	5		
W. Daszewski	15	—	—	A. Budny	8	3	1		
H. Woźniakowski	8	3	1	I. hr. Mielżyński	13	5	1		
M. Berson	11	4	4	Ktery-Szepietów	9	3	1		
Kresowa Spółka Hodowl.	9	2	2	A. Karski	2	2	—		
M. Rytel	5	2	2	J. Olszowski	1	—	—		
Z. Skolimowski	3	1	—	B. Ziętarski	2	1	1		
S. Dunikowski	1	1	—	K. hr. Tarnowski	2	2	—		
W. Wysocki	12	—	2	A. i J. Bronikowscy	5	—	—		
E. Grzybowski	10	3	4	M. Holander i W. Tobolski	3	—	—		
Stado Państwowe	33	10	5	Z. Dobięcki	9	4	2		
H. ks. Lubomirski	8	3	2	B. Szwajcer	4	1	2		
S. ks. Lubomirski	3	1	1	J. Hulewicz	5	3	1		
Alfr. hr. Potocki	7	4	2	Bracia Mencil	6	2	2		
J. hr. Alvensleben St. bönb.	12	2	5	F. hr. Żółtowski	1	1	—		
M. Rog	12	3	1	L. Orpizewski	9	2	2		
S. Maryewski	3	2	1	A. Łempicki	1	—	1		
W. Verkay	6	—	—	H. hr. Starzeńska	1	—	1		
A. Krzyżanowski	2	—	1	S. hr. Łącki	1	—	1		
M. hr. Zamoyski	3	—	—	S. Freytag	1	1	—		
S. hr. Czacki	4	1	1	K. hr. Zamoyski	6	—	4		
W. Świącicki	3	—	1	S. Grzybowski	7	1	3		
J. hr. Czarnecki	25	6	8	S. Ender	4	2	1		
H. Cichowski	4	1	1	C. Baczyński	4	—	1		
K. Dzierzbicki	9	4	1	A. Śmiałowski	1	1	—		
K. Biskupski	1	—	—	P. Popiel	4	2	2		
A. hr. i margr. Wielopolscy	6	1	1	A. Ostoia-Ostaszewska	6	2	—		
S. Janasz	2	2	—	H. Wojtowiczowa	2	1	1		
A. ks. Czartoryski	13	4	5	Fr. Weżyk	4	1	1		

Nazwisko	klaczy	Urodziło się		Nazwisko	klaczy	Urodziło się	
		ogierów	klaczy			ogierów	klaczy
A. Sztremer	2	—	—	K. hr. Roztworowski	2	1	1
K. Zychliński	3	—	—	F. Zaremba Kozłowski	1	—	1
K. Niemojewski	2	2	—	C. hr. Mycielska	4	—	—
Fel. Weżyk	1	—	—	J. Bartmański	3	1	2
L. Łaskiewicz	4	—	2	K. Ender	2	1	—
J. Kocięcki	1	—	—	A. Nieniewski	1	—	1
B. Wydźga	4	1	—	A. hr. Ledochowski	1	—	1
W. Obuch Woszczański	3	—	—	A. hr. Morstin	4	2	—
L. J. bar. Kronenberg	13	2	5	R i J. hr. Potoccy	1	1	—
W. Szczypiorski	4	—	—	L. Morzycki	1	1	—
W. hr. Zamoyski	3	1	1	A. Marylski	1	1	—
L. Kugler	1	1	—	K. hr. Skarbek	1	1	—
W. bar. Heydel	1	—	1	F. Zmigrodzki	1	—	1
R. Czaykowski	5	2	2	A. Younga	1	—	1
K. Wodziński	2	—	—				

Szczęśliwi sportsmeni.

Lord Furness należy do grona tych wyjątkowych ludzi, którzy nawet na koniach wyścigowych robią wcale niezłe interesy. Przed kilku laty nabył lord Furness klacz stadną Love-Oil (Amadis i Parafin Lass) zrebną z Gay Crusaderem za pokaźną sumę 8,500 funtów szterlingów. Pierwszy przychówek ogierka Seracena sprzedał roczniakiem za 12,000 f. szt., następnie w r. 1924 otrzymał za ogierka Legate, też po Gay Crusader 6,200 f. szt., w roku 1926 za roczniaka po ogierze Son in Law 8,500 f. szt. i w r. 1927 za klaczkę po Gay Crusader 13,000 f. szt. Razem za przychówek otrzymał dotychczas 39,700 f. szt. Prawdziwą kopalnią złota okazała się Love-Oil.

Prawdopodobnie J. Wittouck francuski sportsman nie uskarżał się w roku zeszłym na wyścigi, gdyż zwycięstwo Palais Royal II w Cambridgeshire przyniosło p. Wittouck oprócz nagrody przeszło 100,000 f. szt. z wygranych zakładów u bookmakerów. Trenerowi Charlier, który zaufał swemu pupilowi, Palais Royal wygalopował okrągłą sumkę 22,000 f. szt.

Charlier był o tyle przewidujący, że wbrew opinii angielskich fachowców robił zakłady na Cambridgeshire zaraz po rozegraniu angielskiego St. Legeru, w którym Palais Royal był drugim, po kursie 22 do 1. Po wygraniu wyścigu rozradowany Charlier szczerze się przyznał, że takiej sumy nigdy jeszcze nie miał w życiu. Łzy krokodylowe wylewali jednak angielscy bookmakerzy, że tyle pieniędzy przepłynęło kanał i bezpowrotnie wyszło z obiegu, gdyż gdyby wygrał koń angielski, pieniądze te wróciłyby po pewnym czasie do bokmacherskich sakiewek.

Lecz najszczęśliwszym w roku zeszłym był bezspornie lord Derby, gdyż wygrywając 63,919 f. szt., zdystansował konkurentów, następny za nim na liście Mr. Sol B. Joel wygrał „tylko” 24921 f. szt., nadmienić należy, że rekord wygranej 83,857 f. szt. nie został jednak w roku zeszłym pobity i należy od r. 1889 do księcia of Portland.

Wracając do lorda Derby, trzeba dodać, że spółnik lorda Mr. Ogden Mills sumą Fr. 1,873,328 zajął pierwsze miejsce we francuskiej statystyce 1928 r. Ogier lorda Derby Fairway, wygrywając 29707 f. szt., zdobył pierwsze miejsce wśród zwycięskich koni Reproduktor lorda, Phalaris, sumą 46,393 wygraną przez potomstwo, otwiera listę reproduktorów i wreszcie sam lord Derby stoi na czele angielskich hodowców sumą 64,944 f. szt. Więcej szczęścia wymagać w jednym roku już trudno.

Jednak nie tylko złoto i sławę ma sport dla swych wybrańców; niektórym daje długą a spokojną i szczęśliwą starość, jak np. niedawno zmarłemu Mr. Jamesowi Melrose, prezesowi komitetu wyścigowego w Yorku, które dożył okrągłych stu lat i był ostatnim z żyjących sportsmanów, którzy widzieli słynny match pomiędzy Flying Dutchmanem i Voltigeurem w roku 1851. Match ten był na całej ziemi dla Mr. Melrose najmiłszym wspomnieniem, a w swoim czasie był wydarzeniem, które rozentuzjazmowało całą sportową Anglię.

Voltigeur. derbista i zwycięzca St. Legeru w 1850 roku, pobił w tymże roku w „Doncaster Cup” derbistę i również zwycięzcę St. Leger 1849 r. The Flying Dutchmana, który wygrał uprzednio 1850 r. Ascot Gold Cup.

Pragnąc wyjaśnić rzeczywistą wartość swych słynnych koni, lordowie Eglinton i Zetland postano-

wili rozegrać match, składając każdy po 1,000 f. szt. Admiral Rouse, słynny w owe czasy handicaper, wyznaczył wagi: 5-let. The Flying Dutchman otrzymał 8 stone 8½ funt. (około 55 kg.), 4-letni Voltigeur 8 stone (około 50½ kg.). Match rozegra-

no wiosną 1851 roku na torze w Yorku. Prowadził ten sensacyjny wyścig z miejsca Voltigeur, został jednak na finishu pokonany przez The Flying Dutchmana. *Nalęzc.*

Konie powojenne według liczby zwycięstw klasycznych (powyżej trzech).

10 nagród klasycznych wygrały:

1. **Ruta** (kraj.) (Sernicka, Widzowa, Borowna, Jubileuszowa, St. Leger, Janowska, Zamoyskiego, Jubileuszowa, Sac-a-papier, Janowska).
2. **Forward** (kraj.) (Derby, Hcp. Kordjana, Sac-a-papier, W.-Warszawska, Prez. Rzpłitej, Janowska, Sac-a-papier, Prez. Rzpłitej, Hcp. Kordjana, Sac-a-papier).

7 nagród klasycznych wygrały:

3. **Zbaraż** (zagr.) (Fanshawe, Rulera, Grabowskiego, St. Leger, Wotowskiego, Prez. Rzpłitej, Hcp. Kordjana).
4. **Atina** (kraj.) (Hcp. Chambery, St. Leger, Zamoyskiego, Krasieńskiego, Zamoyskiego, Jubileuszowa, Janowska).

6 nagród klasycznych wygrały:

5. **Tilly II** (zagr.) (Oaks, Derby, St. Leger, Hcp. Brzezia, Wotowskiego, Jubileuszowa).
6. **Battaglia** (zagr.) (Kruszyny, Middle Park, Widzowa, Borowna, Rulera, Derby).
7. **Granat** (kraj.) (St. Leger, Hcp. Brzezia, Lubomirskich, Zamoyskiego, Wotowskiego, Lubomirskich).

5 nagród klasycznych wygrała:

8. **Menzala** (zagr.) (W.-Warszawska, Zamoyskiego, Prez. Rzpłitej, Sac-a-papier, Hcp. Brzezia).

4 nagrody klasyczne wygrały:

9. **Perichole** (zagr.) (W.-Warszawska, Fanshawe, Rzeki Wisły, Rzeki Wisły).
10. **Melk** (zagr.) (Borowna, Grabowskiego, Jubileuszowa, Hcp. Kordjana).
11. **Vallailles** (zagr.) (Zamoyskiego, Wotowskiego, Sac-a-papier, Krasieńskiego).
12. **Ryś** (kraj.) (Derby, Hcp. Brzezia, Wotowskiego, Prez. Rzpłitej).
13. **Ten** (kraj.) (W.-Warszawska, Prez. Rzpłitej, Lubomirskich, Zamoyskiego).
14. **Fala III** (kraj.) (Widzowa, Rulera, Oaks, Derby).
15. **Lanoline** (zagr.) (Kruszyny, Middle Park, Fanshawe, Fanshawe).

3 nagrody klasyczne wygrały:

16. **Parachute** (zagr.) (Zamoyskiego, Prez. Rzpłitej, Sac-a-papier).
17. **Radiation** (zagr.) (Sernicka, Widzowa, Borowna).

18. **Aragwa** (zagr.) (Rzeki Wisły, Krasieńskiego, Lubomirskich).

19. **Lussagnet** (zagr.) (Rulera, Grabowskiego, Hcp. Chambery).
20. **Crève-coeur** (zagr.) (Rzeki Wisły, Lubomirskich, Sac-a-papier).
21. **Dunkierka** (kraj.) (Middle Park, Oaks, St. Leger).
22. **Cymbarka** (kraj.) (Sernicka, Widzowa, Borowna).
23. **Walkirja** (kraj.) (Sernicka, Middle Park, Fanshawe).
24. **Batiar** (kraj.) (Widzowa, Borowna, Jubileuszowa).
25. **Fergana** (kraj.) (Grabowskiego, St. Leger, Janowska).
26. **Galante** (kraj.) (Rzeki Wisły, Krasieńskiego, Fanshawe).

Lista niniejsza nasuwa pewne uwagi ogólnego znaczenia.

W pierwszym rzędzie, iż na 26 koni 13 t. j. połowa, jest pochodzenia zagranicznego. Pozornie wygląda to smutnie, lecz w rzeczywistości tak nie jest, ponieważ do roku 1923 włącznie wszystkie nagrody klasyczne otwarte były dla koni zagranicznych, a w pierwszych latach prawie wyłącznie konie zagraniczne brały udział w wyścigach.

Na 26 koni jest aż 17 klaczy, a tylko 9 ogierów. Przytem przewaga ta ma miejsce nie tylko wówczas, kiedy biegały wyłącznie importy zagraniczne, lecz trwa do ostatnich czasów. Klacze w dodatku są w gorszym położeniu od ogierów, ponieważ niektóre w wieku lat 3-ch idą już do stada (ileby wygrały Dunkierka, Donna Rosa, Fala III, Fatima?) Dodam jeszcze, że stosunek wszystkich nagród klasycznych wynosi 116 : 99 na korzyść klaczy.

Lista niniejsza pozwala nam bardzo względnie zresztą, podzielić nagrody na mniej lub więcej klasyczne. Ze zdziwieniem konstatujemy, że „najklasyczniejszą” nagrodą jest „Sac-a-papier”, gdyż 10 razy była rozgrywana, a 8 razy dostała się koniom, zamieszczonym na powyższej liście. Wśród za nią kroczą nagrody „Im. Prezydenta Rzpłitej” i „St. Leger” (po 7 razy).

Istnieje więc tendencja, że nagrody powyższe wygrywały konie bardzo dobre, które i później odnosiły zwycięstwa w klasycznych nagrodach.

Jak widać z powyższego najmiarodajniejsze są nagrody steherskie!

Z drugiej strony nagroda „Im. bar. Fanshawe” 7 razy rozgrywana, aż 6 razy została zdobyta przez laureatów powyższej listy. Derbistów mamy tylko pięciu!

Tylko w jednym roku odznaczyło się dziewięć koni. Z tych trzy (Radiation, Cymbarka Walkirja) wygrywały nagrody klasyczne tylko w wieku dwuletnim, a trzy konie odznaczyły się w jednym tylko sezonie w wieku starszym (Aragwa, Lussagnet-Galante). Pozostałe: Vallailles, Parachute i Fergana wygrywały w dwóch sezonach.

Dwa są tylko konie, które wygrywały jako dwulatki, trzylatki i starsze. Są to Ruta i Zbaraż. Pozostałe aczkolwiek wygrywały w wieku lat trzech,

czterech, pięciu, jak na przykład Forward, Atina, Tilly II, nie wygrały zato ani jednej dwuletniej nagrody klasycznej.

Z 13 koni krajowych sześć jest potomstwem ogierów prywatnych, sześć — ogierów państwowych i jeden (Ruta) reproduktora zagranicznego (Harry of Hereford'a). Prócz tego zagraniczny Melk jest synem stanowiącego własność Państwa — Carabasa.

Z ogierów krajowych jeden tylko Fils du Vent ma dwoje (Forward i Dunkierka) potomków na tej liście.

Jeszcze jeden lecz bardzo względny i wymagający dyskusji wniosek możnaby z tej listy wprowadzić, a mianowicie, iż najlepszymi końmi u nas po wojnie były Ruta i Zbaraż, a najlepszym reproduktorem — Fils du Vent. H. A.

K r o n i k a.

K r a j o w a.

Z placu Mokotowskiego.

Zima, jak dawno nie bywało, mrozy trzymają do początków marca, a śnieg grubą warstwą pokrył tory robocze i wyścigowy.

Taka pogoda sprzyjała oczywiście robocie koni, to też galopowały bez przerwy. Wszystkie niemal konie już ostrzej cantowały.

Prócz jednej „St. Lubicz” może, wszystkie stajnie są już bardzo zaawansowane w robocie. Konie wymuskułowane, wytrenowane.

14 marca odwilż zepsowała tor i trzeba będzie zaprzestać cantów. O ileby przerwa potrwała nie dłużej jak dwa tygodnie, nie wpłynie zbytnio na kondycję koni ze względu na uprzednią robotę, jeśliby jednak przeciągnęła się do miesiąca, wówczas mogłaby przeszkodzić w przygotowaniu koni, zwłaszcza tych, które będą biegać już w pierwszych dniach sezonu.

Przyszła na tor stajnia I. p. Ul. Krechowieckich; konie wyglądają dobrze. Stan nóg Pirata budzi obawy, czy będzie on mógł biegać na wiosnę, prawdopodobnie stajnia zachowa klasowego ogiera na sezon jesienny.

Z czolowych dwulatków zeszłorocznych doskonale zimują: Falada, Arrow, Faust (ostrożniej robiony, niż inne). Latawiec, który razem z towarzyszącymi stajni zimuje w Moczydle, rusza się bardzo dobrze. Doskonale zimuje kilka trzylatków, które w roku zeszłym, z różnych przyczyn nie mo-

gły ujawnić swej wartości. Florimond, Fagas obiecuja wygrać niejedną ładny wyścig

Generacja starsza również intensywnie pracowała. Fergana, Brudyt, Extaza, Ghazi wyglądają i galopują bardzo dobrze. To samo możnaby powiedzieć o Menzalaric i Olesiu, tylko, że są one może trochę mniej zaawansowane w robocie.

Międzynarodowe zawody hippiczne w Nicei

odbędą się 17 kwietnia. Stałym od kilku lat zwycięzcy polska grupa jeździecka udaje się na nie 28 marca.

Jeźdźcy polscy w Nicei mają już ustaloną sławę. W tym roku w skład grupy pod przewodnictwem płk. K. Rómmla wchodzi: rtm. Królikiewicz, por. Szosland, por. Starnawski, por. Rojcewicz, por. Korytkowski (14 p. Ul.), por. Kulesza (10 p. Strzelców Konnych).

Zabierają z sobą 16 koni, a mianowicie: Doneze, Ali, Dream, Gedymin, Mylord, The Hoop, Matador, Redgleadt, Black Boy, Rocondo, Jean, Powder Puff, Ostry, Lezgin, Hannibal i Zefer.

Największe zaciekawienie budzić będzie Wielka Nagroda Miasta Nicei, którą już dwukrotnie zdobył rtm. Królikiewicz, a musi ją wygrać poraż trzeci, aby puhar przechodni, dołączony do nagrody, stał się jego własnością.

Imprezy konne w Gnieźnie w czasie końskich jarmarków.

Staraniem ruchliwego i pracującego z rozmachem Komitetu Targów Końskich w Gnieźnie zapo-

wiadają się tegoroczne jarmarki końskie bardzo ciekawie. Clou jarmarku stanowią będą wielkie konkursy hipiczne i inne zawody konne, które odbędą się w czasie od 20 do 23 kwietnia b. r. na własnym terenie konkursowym, położonym przy ulicy Wrzesińskiej

Bogato urozmaicony program przedstawia się następująco:

Sobota, 20 kwietnia: Konkurs ujeżdżania konia — część I., konkurs pań, konkurs ot. dla pp cywilnych, konkurs otwarcia dla wszystkich, konkurs parami.

Niedziela, 21 kwietnia: Konkurs ujeżdżania konia — część II, konkurs pań, konkurs ciężki, konkurs powozów i zaprzęgów.

Poniedziałek, 22 kwietnia: Pokaz konia (Hunter Show), konkurs amerykański (trójkami), konkurs myśliwski (pocieszenia).

Wtorek, 23 kwietnia: Zawody dla właściciństwa, premjowanie klaczy, źrebic i wybitnych okazów chowu; próba siły, energii i odporności konia; premjowanie zaprzęgów włościańskich; gymkhama włościańska.

Ogólna suma wyznaczona na nagrody wynosi 20,000 zł. Prace przygotowawcze Komitetu Targów Końskich dają rękojmię, że imprezy stać będą na wysokim poziomie. Udział najwybitniejszych jeźdźców tak wojskowych jak cywilnych jest zapewniony. Dla miłośników konia i sportu konnego będzie to nielada atrakcja która wzbudzi zainteresowanie najszerszych warstw społeczeństwa z dalszej i bliższej okolicy. Wygodne pomieszczenie wszystkich gości zapewnia Komitet Targów Końskich, projektując okazałe budowle.

Programy, propozycje, oraz zaproszenia na jarmarki i konkursy wysyła na życzenie sekretariat Komitetu Targów Końskich w Gnieźnie, Hotel Francuski.

Ekspert koni do Włoch.

Włochy sprowadzają dość znaczne ilości koni bądź dla wojska, bądź dla gospodarstw rolnych. Według danych statystycznych za ostatnie trzy lata przywóz ten wynosi: w 1925 r. 25,424 konie za 44,700,00 lir., 1926 r. 27,526 koni za 63,500,000 lir., 1927 r. 17,000 koni za 29,500 lirów. Ze względu na zbyt wysokie cło przywozowe, wszelkie transakcje z Polską były dotychczas niemożliwe. Obecnie istnieje widoki eksportu naszych koni, gdyż cło jest obniżone z 225 lir. zł. od konia na 75 lir. zł., a nawet dla małych koni do 130 cm. cło wynosi tylko 40 lir. zł. Ponieważ włoski sprowadzają małe konie z Jugosławji i jak sami stwierdzają, typ ten

odpowiada całkowicie typowi naszych koni z kreśłów wschodnich, głównie z okolic Równego, przeto należałoby się sprawą tego eksportu możliwie szybko zająć. Zainteresowane firmy polskie winny dokładnie zbadać wymagania rynku włoskiego, chodzi bowiem o stosunkowo duże dostawy, gdyż około 10,000 koni rocznie. Przy odpowiednich konkurencyjnych cenach możnaby rynek ten opanować, jednak trzeba się liczyć z konkurencją Jugosławji, która ma daleko krótszy i tem samem tańszy transport. Sam transport możnaby zorganizować w sposób racjonalny, t. j. załadować możliwie największą ilość koni do wagonu, oraz uniknąć częstego przeładowywania, które przedłuża go, oraz powiększa znacznie koszt.

Wiadomości ze Stad.

Stado Byszów A. i J. Bronikowskich.

- 1) kl. Red-Start dn. 13.I. r. b. urodziła sk.-gn. ogierka po og. Coriolanus.
- 2) kl. Chuckle dn. 20.II. r. b. urodziła gn. ogierka po og. Coriolanus.
- 3) Carthagea dn. 28.II. r. b. urodziła karą klaczkę po og. Harrier.
- 4) kl. Lola Beeth dn. 28.II. r. b. urodziła sk.-gn. klaczkę po og. Coriolanus.

Na wyzrebieniu są: Risotta, Sucha i Depesza — wszystkie źrebne z og. Coriolanus oraz Barbara — z og. Villars. Różga, źrebna z og. Coriolanus, porzuca.

Wyróżnia się ogierek gniady od Chuckle, którego rodowód z racji interesujących inbredów podajemy:

		og. gn.												
		Chuckle				Coriolanus								
		La Chronique	Rabelais	Pola	Polymelus									
Cyna	Agax	Satirital	St. Simon	Potion	St. Simon	Maid Marian	Cyllene							
Arctus — Dancer Shot	Bass Year	Arctus	Flaming Fox	Chaff	Colony	St. Angela	Galopin	From Balsam	St. Angela	Galopin	Colony	Hempston	Arctus — Dancer Shot	Bass Year

W roku bieżącym pokrywać będzie stojący w Byszowie og. Ralhazar. Dwie matki pokryte będą og. Mah Jong lub Villars.

Stado pp. K. Rojowskiego i St. Kuźnickiego w Krężnicy (lubelskie)

W bieżącym sezonie kopulacyjnym pokryte będą ogierem Victor (Shieve Gallion i Vestal Virgia po Matchbox) następujące klacze:

- 1) Nedjide (San Thiago i Chaminade),
- 2) Freja (Frosdorf i Regina II),
- 3) Lila Chanun (Alarie Victor i Irresistible),
- 4) Bajadera II (Ariel i Smart).

Klacz Bettina (Harrier i Bonny Betty) posłana została do Kozienic, gdzie będzie pokryta og. Villars.

Stado Ktery-Szepietów

Kl. Réve d'or (Admirable Chrichon i Chatte po Volodyjowski) dn. 8 III. b. r. urodziła kaszt. ogier, ka po og. Illuminator.

Stado Jacentów

Sprzedano ze stada Jacentów: „Nowę“ kl pfn. p. Mieczysławowi Rytłowi z Przepiórowa; „Zagadkę“ kl. 4-o-l. p. V. Verkayowi do wyścigów.

Ozrebiły się w Jacentowie: Titina — bliźnięta klaczki po Ballyheron; Parodja kl. kaszt. po Ballyheron; Polmoodie młoda og. kaszt. po Huszar II.

Wysłano do Kozienic: Walkirję i Tilly II do Palu, Bodrog do Mah Jong'a. Irish Dancer, Prim Lass i Etrurję do Villars a.

Trenowane dotąd w Jacentowie dwulatki Genca, (Corjolanus i Rosette) i Georgia (Coriolanus i Rosenmaid) przychodzą do Warszawy pod opiekę trenera S. Kowalskiego.

*

Stajnia treningowa K. i K. Ważyńskich.

1. pfn. og. Diomed (Bob i Anita).
2. 5 l. og. Bosfor (Morganatie i Bursa).
3. 5 l. og. Dagobert (Balthazar i Sobótka).
4. 5 l. og. Lapis Lazuri (Wily Attorney i Perle).
5. 5 l. wał. Hektos (Oszczep i Hekata).
6. 4 l. kl. Tortuosa (Vadi Halfa i Victory).

Stajnia treningowa p. K. Rojowskiego.

Stajnia treningowa p. Kazimierza Rojowskiego zimuje w Sobjanowicach (lubelskie). Do stajni zaangażowany został jeździec A. Sulik.

W skład stajni wchodzić konie pp. Kazimierza Rojowskiego i Stanisława Kuźnickiego:

1. 4 l. kl. Ave (Parachute i Erica).
2. 5 l. kl. Denise (Madjar i Blameless).
3. 5 l. kl. Nacarat (Prince Eugene i Skarlet).
4. 4 l. kl. Estella (Manton i Mira).

P. Dr. Henryka Zajączkowskiego:

1. 4 l. kl. Telimena II (Dark Dawn i To-Ty).

2. 5 l. kl. Dżinba (Oszczep i Remiza).

P. Kazimierza Rojowskiego:

1. 3 l. og. Cukierek (Gassoulet i Pocięcha).
2. 4 l. og. Potan (Wright i Pocię).
3. 2 l. og. Gładula (Geizer i Bajka).

Wszystkie konie zimują dobrze i pracują prawidłowo.

Stajnia treningowa 10 p. ul. Litewskich.

1. kl. pfn. Belladonna (Revera—Gräisse).
  2. 5 l. wał. Eros (Liege—Warta) pół-krwi.
  3. 4 l. kl. Hermosa (Albala—Hajadon).
- Trenuje st. st. Jakób Romanienko.

Z a g r a n i c z n a.

Wyścigi w Cannes.

(Korespondencja własna „Hodowli i Sportu“)

Nicea, II, III. 1929 r.

Na początek słów parę o niebywałych nieporządkach tutejszych: wyścigi rozpoczynają się z czterdziestominutowym opóźnieniem, a kończą się w 1/3 godziny po oznaczonej programem godzinie. Koni wycofną tyle, że na przykład w jednym biegu z 50 koni zapisanych wyszło do startu 21, w wyścigu dziesiętmeńskim zapisano 3 konie, w tem dwa jednego właściciela, i właśnie ten trzeci, obcy został wycofany, a 2 konie z jednej stajni rozegrały między sobą wyścig, kończąc go w łeb w łeb wyjeżdżane i otrzymując w ten sposób dwie pierwsze nagrody.

Różnica między cenami wstępu na główną trybunę, a na t. zw. tanie miejsca znacznie większa niż u nas. Cena biletu na główną trybunę 40 fr., na tanie miejsca — 5 fr. Obliczenie totalizatora u nas znacznie szybsze. Konie, nie oprowadzane przed trybunami, wprost z paddocku wychodzą na tor.

Rezultat wyścigów wczorajszych przedstawia się następująco:

- I. Nagroda **Ostendy**. Hep. 12,500 fr. Dyst. 2,200 m.
  2. Lowendahl 42 kg. lat 3. (High Life i Lea II) Zok. J. Rigand.
  2. Margaret Ogilvy 50 kg. Biegano 10 koni. Wygrane o pół dng. Tot. 203 za 10.
- II. Nagroda **Van Cleefet Arpels**. 20,000 fr. Dyst. 2,000 m.
  1. Sans un atout 51 i pół kg. lat 4 (Sans le Sou i Dame d'Atout). Zok. Toche.
  2. Sainte Mandane 57 kg. Wygrane o łeb. Biegano 7 koni. Tot. 108 za 10.
- III. Nagroda **Hotelu Miramar**. Hep. 20,000 fr. Dyst. 1,700 m.

1. Virulin 58 kg. lat 5. (Havarni III i Viola II).
Zok. Vataré.

2. Saint Sernin 48 kg.

Wygrane o 1 dt. Biegało 10 koni. Tot. 49 za 10.

IV. Nagroda Stowarzyszenia Hotelarzy na Riwierze
(Prix des Hotels). 100,000 fr.

1. Rovigo 57 kg. Lat 4 (Fancheur i Ramondie).

Wł. księżny de Fancigny Lucigne. Zok. Wataré

2. Côte d' Ivoire 51 ½ kg. (Le Fragnet i Divoise)

2. Motrico 57 kg. (Radames et Martignes).

Wygrane łatwo o 5 dt. Biegały 4 konie. Tot.
49 za 10. Pierwszym faworytem był Motrico. Mo-
triko i Côte d' Ivoire należą do jednego właściciela.
Wyplata 49 za 10 za drugiego faworyta była wiel-
ką niespodzianką.

V. Nagroda Chantilly. 21,000 fr. Dyst. 2,100 m.

1. Chrisis de Savoie. 52 kg. lat 3. (Eugene de
Savoie i Chinoise).

2. Iva 42 kg. Zok Nalan.

Wygr. o 1 dt. Biegało 6 koni. Tot. 42 za 10.

VI. Nagroda Prix du Pavillon des sport. 800 m. Bieg
dżentelmeński.

1. Signorita zagr. belgijska } lew w lew.

1. Viktorja II. zagr. kanadyjska }

Obie klacze stanowią własność hr. de Madre.

VII. Prix Vincennes. Hcp. 15,000 fr. Dyst. 2300. Dla

ryśaków zarówno w wózkach jak i pod siodłem.
Handicap polegał na tem, że jako wyrównanie
konie dostawały od 25 do 150 m. for. Na pew-
nych miejscach konie, które dostały fory.

Wygrał wyścig koń pod siodłem Alcala.

Biegało koni 21. Tot. 55 za 10.

Niezmiernie trudny start dwudziestu jeden
koni rozsiansych na całej prostej linii udał się jed-
nak po jednym tylko fałstarcie znakomicie.

Z. W.

W Racing Calendar czytamy: Stewardzi Jock-
key Clubu niniejszym podają do wiadomości, że
nowe start-maszyny są do nabycia u p. Whitley,
35 Southwark Bridge Road, Londyn S. E. 1. Cena
barjery wynosi 8 funt 8 szylingów. Bramki, sznu-
ry i t. d. są do nabycia u p. H. Holland'a, Builder
Newmarket; koszt wynosi 58 funtów. Nowe start-
maszyny nie mogą być zastosowane do starych
bramek; wymagają one nowych, specjalnej kon-
strukcji; sznury są gumowe lub okrzane guma. Zain-
teresowani mogą obejrzeć działanie tej nowej ma-
szyny po porozumieniu się poprzednio z p. Mar-
riot w Jockey Club Office w Newmarket. Pan E.
C. Dawidson (Ardee, The Avenue Sunbery on Tha-
mes) ofiarowuje swoją pomoc przy zaprowadzaniu
tych start maszyn na torach wyścigowych

Na Grand National w Liverpoolu szanse ko-
ni oficjalni bookmakerzy angielscy oceniają w ten
sposób:

Master Billie	} 14:1
Great Span	
Billy Barton	
Gracie 16:1	
Maguellone 18—20:1	
Bright's Boy	} 20:1
Easter Hero	
Carfax	} 25:1
Duc of Florence	
Koko	
Lordi	
Scrun Prince	
Trump Card	
Gay Day 25—40:1.	

* * *

Anglja

Z powodu mrozów odłożone zostały wyścigi
przeszkodowe. Wiele stajen przeszkodowych po-
niosło duże straty. Najwięcej jednak z odłożenia
wyścigów niezadowoleni byli uliczni sprzedawcy
pism sportowych.

Niemcy

Z powodu trudnej sytuacji finansowej znane-
go stadu Hanburg, na dzień 8 marca została wy-
znaczona przymusowa licytacja 29 matek stadnych,
9 dwulatków i 12 roczniaków.

PRENUMERATA:		CENY OGŁOSZEŃ		Redakcja rękopisów nie zwraca i zastrzega sobie prawo przeróbek.
Rocznie	24 zł	Cała strona	150 zł.	
Półrocznie	12 zł.	½ strony	80 zł.	
Prenumeratę wnosić można do Administracji „Hodowli i Sportu”, Wiejska 13 od 5—7 wiecz.		¼ strony	50 zł.	
		¼ strony	30 zł.	
Wydawca „Hodowla i Sport”, Sp. z og. odp.				Redaktor Jan Wieczorkiewicz.

Adres Redakcji i Administracji ul. Wiejska 13 telefon 124-29.

GRUDAN

Cynkowo-salicylowa maść na grudę koni
Słoik zawiera 60 g. maści.

RESTITUTOL

Spirytusowy płyn dla koni, do wcierania przy
bólach reumatycznych, stłuczeniach i t. p.
Flakon zawiera około 230 g. płynu.

ZOŁZOL

Proszek na zołzy u koni.
Pudełko zawiera 800 g. proszku.

PRZEMYSŁOWO-HANDLOWE ZAKŁADY CHEMICZNE.
LUDWIK SPIESS i SYN, Sp. Akc.
w Warszawie

ROK ZAŁOŻENIA 1887 ZŁOTE MED. 1910 i 1912 R.

ZAKŁAD i MAGAZYN

wyrobów siodeł, przyborów
sportowych i podróżnych

Ł. LASSOTA
WARSZAWA TRĘBACKA Nr. 6.

(róg Nowo-Senatorskiej)
TEL. 299-39.

Magazyn ubiorów męskich

S. A. JANEKZEK

Warszawa, Bracka 22.

== Wytwórnia ubiorów sportowych. ==

montowany jest obecnie w kraju,
wobec czego wytworna limuzyna
kosztuje zaledwie 1,545 dolarów

Gener. Przedstaw.: „HUDSEXWAY“, Sp. z ogr. odp.,
G D A Ń S K, Reitergasse 12/15.

Poznań — Szafarkiewicz i Menzel, Wa-
ły Wazów 22; Łódź — Hugon Strobach,
Ewangelicka 5; Lwów — „Auto Palais“,
Jagiellońska 20; Kraków. — Inż. Bolesław
Landau, Podwale 5; Katowice — Inż. S
Hoherman, Wita Stwosza 3; Gdańsk —
Otto Albert, Langemarkt; Białystok —
„Brosexauto“, Sienkiewicza 12.